

روایت هنرمندانه توانستن؛ از بجنورد تا بندر ترکمن

جشنواره منطقه‌ای تئاتر افراد دارای معلولیت «کاسپین» با حضور ۱۶۰ هنرمند از پنج استان کشور در بجنورد آغاز به کار کرد؛ این جشنواره، میزبان هنرمندانی است که با وجود محدودیت‌های جسمی و حرکتی، توانسته‌اند با تکیه بر خلاقیت، پشتکار و علاقه خود، روایت‌هایی متفاوت را در قالب هنر نمایش به مخاطبان ارائه کنند

نهمین جشنواره منطقه‌ای تئاتر افراد دارای معلولیت «کاسپین» با حضور ۱۶۰ هنرمند از پنج استان کشور در بجنورد آغاز به کار کرد. به گزارش ایرنا، سالن گلشن بجنورد از دیروز میزبان هنرمندانی است که با وجود محدودیت‌های جسمی و حرکتی، توانسته‌اند با تکیه بر خلاقیت، پشتکار و علاقه خود، روایت‌هایی متفاوت را در قالب هنر نمایش به مخاطبان ارائه کنند؛ هنرمندانی که حضورشان روی صحنه، فراتر از یک اجرای نمایشی، جلوه‌ای از توانستن و مشارکت اجتماعی است. نهمین جشنواره منطقه‌ای تئاتر افراد دارای معلولیت «کاسپین» با میزبانی خراسان‌شمالی و حضور گروه‌هایی از استان‌های سمنان، گیلان، مازندران و گلستان برگزار می‌شود و در جریان چهار روز برگزاری این رویداد، ۱۸ اثر نمایشی به روی صحنه می‌رود. این جشنواره فرصتی برای گردهمایی هنرمندان دارای معلولیت، تبادل تجربه، معرفی استعدادهای هنری و فراهم کردن زمینه حضور پررنگ‌تر این افراد در فعالیت‌های فرهنگی و اجتماعی است؛ ظرفیتی که می‌تواند نگاه جامعه به توانایی‌های افراد دارای معلولیت را تغییر دهد و مسیر مشارکت آنان در عرصه‌های مختلف را هموارتر کند. در این دوره از جشنواره، ۱۶۰ هنرمند از پنج استان کشور حضور دارند و خراسان‌شمالی نیز به عنوان میزبان و دبیرخانه جشنواره، با پنج اثر نمایشی در این رویداد شرکت کرده است. بر اساس آمار اعلام‌شده، بیش از ۱۵۰ متن نمایشی به دبیرخانه جشنواره ارسال شده که این تعداد در مقایسه با دوره قبل ۶۴ درصد افزایش دارد؛ آماری که از رشد استقبال هنرمندان و گروه‌های نمایشی از این رویداد منطقه‌ای حکایت می‌کند. پس از بررسی آثار رسیده، ۱۸ نمایش برای حضور در مرحله نهایی انتخاب شد تا در روزهای برگزاری جشنواره، توانایی‌ها و تجربه‌های هنری گروه‌های شرکت‌کننده در معرض دید مخاطبان و داوران قرار گیرد. افزایش شمار آثار ارسالی، در کنار حضور هنرمندان پنج استان، نشان می‌دهد جشنواره کاسپین به بستری برای بروز استعدادهای نمایشی افراد دارای معلولیت تبدیل شده است؛ بستری که استمرار آن می‌تواند به ارتقای کیفیت آثار، تقویت گروه‌های نمایشی و شکل‌گیری ارتباطات هنری میان استان‌ها کمک کند. در نخستین روز جشنواره، نمایش‌هایی از شهرهای مختلف استان‌های شرکت‌کننده روی صحنه رفت؛ آثاری که هر یک با زبان هنر، روایتگر نگاه و تجربه هنرمندان خود هستند. نمایش «شکار بزرگ شنبه» از بجنورد، «فرشته‌ای از آسمون» از آق‌قلا، «بیست متر عقب‌تر» از شیروان، «خان اوغلو» از بندرترکمن و «لالایی آفتاب» از بهشهر از جمله آثار پیش‌بینی‌شده برای اجرا در روز نخست این جشنواره بود. تنوع جغرافیایی گروه‌های شرکت‌کننده و موضوعات آثار نمایشی، فرصتی فراهم می‌کند تا مخاطبان با تجربه‌ها و دغدغه‌های متفاوت هنرمندان آشنا شوند و توانایی‌های آنان را نه از دریچه محدودیت‌ها، بلکه از منظر خلاقیت و ظرفیت‌های هنری ارزیابی کنند. حضور هنرمندان دارای معلولیت در چنین رویدادهایی، علاوه بر ایجاد انگیزه برای فعالیت حرفه‌ای آنان، می‌تواند زمینه تغییر نگرش عمومی نسبت به معلولیت را فراهم کند، چراکه هنر، زبانی مشترک برای بیان توانایی‌ها و عبور از مرزهای ذهنی و اجتماعی است.

در خراسان‌شمالی ۲۶ هزار و ۱۷۸ نفر از افراد دارای معلولیت و بیماران روانی مزمن زیر پوشش خدمات بهزیستی قرار دارند؛ جمعیتی که توجه به نیازهای فرهنگی، اجتماعی و توانمندسازی آنان در کنار خدمات حمایتی، از ضرورت‌های توسعه اجتماعی استان به شمار می‌رود. برگزاری جشنواره تئاتر افراد دارای معلولیت را می‌توان یکی از فرصت‌های فرهنگی برای تقویت حضور اجتماعی این گروه دانست؛ رویدادی که امکان دیده شدن استعدادها و فراهم شدن زمینه ارتباط هنرمندان با مخاطبان، مسئولان و فعالان فرهنگی را ایجاد می‌کند. با این حال، اثرگذاری چنین جشنواره‌هایی زمانی ماندگارتر خواهد شد که به برگزاری چند روزه محدود نماند و زمینه حمایت مستمر از گروه‌های نمایشی، دسترسی هنرمندان به امکانات تمرین و اجرا، تولید آثار جدید و حضور آنان در دیگر رویدادهای هنری کشور نیز فراهم شود. هنرمندان دارای معلولیت برای شکوفایی استعدادهای خود بیش از هر چیز به فرصت برابر برای آموزش، تولید و عرضه آثار نیاز دارند؛ فرصتی که می‌تواند توانمندی‌های آنان را از قاب یک جشنواره فراتر ببرد و به حضوری مستمر در عرصه هنر و فرهنگ منجر شود. نهمین جشنواره منطقه‌ای تئاتر افراد دارای معلولیت «کاسپین» تا چهارم آذر در بجنورد ادامه دارد و آیین اختتامیه آن نیز روز چهارشنبه با حضور مسئولان کشوری و استانی برگزار خواهد شد. اکنون چراغ صحنه گلشن روشن شده است تا هنرمندانی که گاه محدودیت‌های جسمی، مسیر حضورشان را دشوار کرده، با زبان هنر از توانایی‌های خود بگویند؛ روایتی که پیام اصلی آن روشن است: محدودیت جسمی نباید به محدودیت فرصت برای درخشش استعدادها تبدیل شود.

هنرمندان دارای معلولیت با حضور روی صحنه تئاتر نشان می‌دهند محدودیت‌های جسمی مانع شکوفایی استعدادها نیست، اما فراتر از تشویق‌های جشنواره‌ای، آن‌چه این قشر برای حضور مؤثر در جامعه نیاز دارد، فرصت‌های برابر و رفع موانع مشارکت اجتماعی است.تئاتر برای بسیاری از هنرمندان دارای معلولیت، تنها یک فعالیت هنری نیست؛ فرصتی برای دیده شدن، بیان توانایی‌ها و عبور از کلیشه‌هایی است که سال‌ها آنان را در قاب ترحم و ناتوانی قرار داده است. صحنه نمایش می‌تواند جایی باشد که استعدادها فارغ از محدودیت‌های جسمی به چشم بیایند و توانایی افراد، معیار قضاوت قرار گیرد. آغاز نهمین جشنواره منطقه‌ای تئاتر افراد دارای معلولیت «کاسپین» در بجنورد، بار دیگر ظرفیت‌های هنری این گروه از جامعه را به نمایش گذاشته است؛ رویدادی که با حضور ۱۶۰ هنرمند از پنج استان کشور، فرصتی برای تبادل تجربه، رقابت هنری و تقویت حضور اجتماعی افراد دارای معلولیت فراهم می‌کند. مدیرکل بهزیستی خراسان‌شمالی در آیین افتتاحیه این جشنواره، فعالیت‌های هنری به‌ویژه تئاتر را عرصه‌ای برای شکوفایی استعدادها و نمایش توانمندی افراد دارای معلولیت دانست و بر نقش این رویدادها در تغییر نگاه ترحم‌آمیز جامعه تأکید کرد. محمدرضا کاظم‌زاده اظهار کرد: برگزاری جشنواره با حضور گروه‌های نمایشی از استان‌های مختلف، نشان‌دهنده ظرفیت بالای هنری افراد دارای معلولیت است و حضور آنان در چنین رویدادهایی می‌تواند نگرش جامعه نسبت به این قشر را تغییر دهد. وی با بیان این‌که توانمندسازی افراد دارای معلولیت از رویکردهای اصلی سازمان بهزیستی است، افزود: مشارکت در فعالیت‌های هنری و حضور در جشنواره‌های تئاتر یکی از مسیرهای تحقق این هدف به شمار می‌رود. مدیرکل بهزیستی خراسان‌شمالی گفت: هنرمندان دارای معلولیت با حضور در این عرصه نشان می‌دهند محدودیت‌های جسمی نمی‌تواند مانع بروز استعدادها و توانایی‌های آنان شود.

نیازهای هنرمندان دارای معلولیت

تغییر نگاه جامعه به افراد دارای معلولیت، تنها با برگزاری چند رویداد فرهنگی محقق نمی‌شود، بلکه نیازمند تداوم فرصت‌هایی است که امکان حضور آنان را در عرصه‌های مختلف اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی فراهم کند. هنرمندان دارای معلولیت برای ادامه فعالیت حرفه‌ای، بیش از تحسین و همدلی به امکانات مناسب، دسترسی آسان به فضاهای فرهنگی، حمایت از گروه‌های نمایشی و امکان حضور مستمر در رویدادهای هنری نیاز دارند. در چنین شرایطی، جشنواره‌هایی مانند کاسپین زمانی می‌توانند اثرگذاری ماندگار داشته باشند که دستاوردهای آن‌ها به روزهای برگزاری محدود نماند و زمینه فعالیت بیشتر هنرمندان و دیده شدن آثارشان در جامعه فراهم شود. مدیرکل فرهنگ و ارشاد اسلامی خراسان‌شمالی نیز در این آیین با اشاره به پیشینه غنی استان در هنرهای نمایشی اظهار کرد: میزبانی از گروه‌های نمایشی استان‌های مختلف، افتخاری برای خراسان‌شمالی است و برگزاری چنین رویدادهایی در مسیر توسعه فعالیت‌های هنری اهمیت دارد. مهدی آریان افزود: فعالیت‌های هنری مربوط به قشر خاصی نیست و همه افراد باید بتوانند متناسب با استعداد و علاقه خود، هنری را دنبال کنند. وی با بیان این‌که خراسان‌شمالی از سابقه و تجربه ارزشمندی در هنرهای نمایشی برخوردار است، گفت: این رویداد فرهنگی، نمادی از مشارکت اجتماعی و باور به توانمندی‌های افراد دارای معلولیت است و می‌تواند در ارتقای فرهنگ عمومی و تحقق حقوق برابر نقش‌آفرین باشد.

یک پیام مهم

یکی از پیام‌های مهم جشنواره تئاتر کاسپین این است که افراد دارای معلولیت نباید تنها در مناسبت‌ها و رویدادهای ویژه دیده شوند، بلکه حضور آنان در فعالیت‌های فرهنگی و اجتماعی باید به بخشی عادی و مستمر از زندگی جامعه تبدیل شود.

توجه به مناسب‌سازی سالن‌های نمایش، حمایت از گروه‌های هنری، فراهم کردن امکان آموزش و تولید اثر و ایجاد فرصت برای حضور در جشنواره‌های ملی و منطقه‌ای، از جمله اقداماتی است که می‌تواند مسیر فعالیت این هنرمندان را هموارتر کند. نهمین جشنواره منطقه‌ای تئاتر افراد دارای معلولیت «کاسپین» با ۱۸ اثر نمایشی، فرصتی برای نمایش توانایی‌های هنرمندان دارای معلولیت و تقویت ارتباط میان گروه‌های نمایشی پنج استان فراهم کرده است؛ فرصتی که پیام اصلی آن، فراتر از هنر و صحنه نمایش است: افراد دارای معلولیت بیش از نگاه ترحم‌آمیز، به باور توانمندی‌ها و فرصت برابر برای مشارکت در جامعه نیاز دارند.

یادداشت

جادوی کلمات در دنیای کودکان

نرگس برهمند-یک شاعر و نویسنده کودک و نوجوان در یادداشتی درباره اهمیت شناخت دنیای کودکان در خلق آثار ادبی تأکید کرد: نوشتن برای کودک، تنها ساده‌نویسی یا بازگویی خاطره‌های کودکی نیست، بلکه نیازمند شناخت کودک امروز، باور دنیای او و به کارگیری خلاقیت برای خلق داستان‌هایی جذاب و باورپذیر است. متن کامل یادداشت نرگس برهمند، شاعر و نویسنده کودک و نوجوان و معاون فرهنگی و اجرایی کانون پرورش فکری استان خراسان شمالی به این شرح است:

وقتی از کتاب کودک حرف می‌زنیم، از جادوی کلمه باید سخن بگوییم. انتخاب کلمه برای کودک و نوشتن برای او، مثل تماشای شکوفه‌های زیبای بهار است در باغ سیب. مثل تماشای ریزش دانه های برف است در اولین روزهای زمستان، مثل تماشای پرواز قاصدک هاست در آسمان؛ همین قدر زیبا و شگفت‌انگیز. کتاب کودک وظیفه دارد با هر کلمه، دست مخاطب را بگیرد و به جلو ببرد، آن‌قدر راحت با کودک حرف بزند که چشم از او برندارد. کودک، یا باید خودش را در آن کلمات پیدا کند یا دلش بخواهد که به آن جا برسد و این توان رسیدن را هم در خود ببیند. وقتی برای کودک می‌نویسی، باید خاطرت جمع باشد که او را دوست داری و از سر تفنن نیست که قلم برداشته‌ای، باید مطمئن باشی که قرار است با او بخندی، با او گریه کنی و شاید درد بکشی. کودک، احساس کلمات را درک می کند و صادقانه به هر صفحه کتاب واکنش نشان می‌دهد، آن‌قدر که ممکن است کتاب را نخوانده از نیمه رها کند. چه می‌شود که کودک از کتابی خوشش می‌آید و از کتابی خوشش نمی‌آید، کودک می‌فهمد که هدف از نوشتن این کتاب از طرف نویسنده چه بوده؛ شاید نتواند دلیل منطقی و متقن بیاورد اما به‌زبان خودش می گوید که: خب، یعنی چی؟ الان چی شد؟ مگه میشه؟ باورپذیر ساختن قصه در دنیای کودک، هنر انتخاب قصه و هنر چیدمان کلمه را از سوی نویسنده می طلبد که این مهم، جز با شناخت کودک و دنیای او به دست نمی‌آید. شناخت کودک با گپ و گفت روزمره، کنار او راه رفتن و تماشا کردن، غذا خوردن، تلویزیون دیدن، بازی کردن، با ذکاوت او را شریک بحث کردن و حتی دعوا کردن به دست می آید. این که بگوییم موضوعات را به شکل ساده تر می نویسیم و می شود کتاب کودک، درست نیست. این که خاطرات کودکی خود را فقط بازنویسی کنیم و بگوییم کتاب کودک نوشته شد، درست نیست. مسیر نخست برای نوشتن، شناخت کودک امروز است و پس از آن، نشان دادن مسیر درست به مخاطب با به کارگیری خلاقیت و جذابیت در تدوین کتاب. همه این ها به راحتی برای یک نویسنده واقعی کتاب کودک حاصل خواهد شد؛ اگر او دنیای کودکی را بپذیرد و کودک را باور کند. درون هر نویسنده‌ای، کودک جست‌وجوگری وجود دارد که زندگی دومی را تجربه می کند و با او شکوفه‌های سیب را، دانه‌های برف را، قاصدک‌ها را تماشا می کند. گاهی می خندد، گاهی گریه می کند و گاهی درد می کشد.

قاصدک

در کارگاه آموزشی روایت داستانی دفاع مقدس و مقاومت مطرح شد:

اهمیت انتقال تجربه دفاع مقدس به ادبیات معاصر

کارگاه «روایت داستانی دفاع مقدس و مقاومت» با هدف تقویت توانمندی نویسندگان در تألیف آثار دفاع مقدس و ارتقای سطح کیفی آثار مکتوب در حوزه دفاع مقدس و مقاومت با حضور سرهنگ پاسدار «مهدی الهی‌راد» مدیرکل حفظ آثار و نشر ارزش‌های دفاع مقدس و مقاومت خراسان شمالی، مدیر ادبیات و تاریخ دفاع مقدس اداره کل حفظ آثار و جمعی از نویسندگان پیشکسوت و نوقلمان و فعالان حوزه ادبیات دفاع مقدس با تدریس حجت‌الاسلام و المسلمین «مهدی الهی‌فرد» برگزار شد.

به گزارش دفاع‌پرس، مدیرکل حفظ آثار و نشر ارزش‌های دفاع مقدس و مقاومت خراسان شمالی در این نشست، بر اهمیت انتقال تجربه دفاع مقدس به ادبیات معاصر تأکید و با اشاره به وقوع وقایع دفاع مقدس سوم، خواستار مستندسازی دقیق و روایت داستانی رشادت‌های صورت گرفته شد تا این حماسه‌ها در حافظه تاریخی ملت ثبت گردند. سرهنگ «مهدی الهی‌راد» با اشاره به اهمیت تحول در شیوه‌های تألیف و چگونگی شیوه نگارش مکتوبات دفاع مقدس متناسب با ذائقه جامعه امروز و به ویژه نسل نوجوان و جوان، بر ضرورت مستندسازی دقیق وقایع دفاع مقدس سوم تأکید کرد و اظهارداشت: ثبت رشادت‌ها و حوادث دوران معاصر، وظیفه‌ای حیاتی برای حفظ هویت ملی و انتقال ارزش‌های مقاومت به نسل‌های آینده است.

حجت‌الاسلام و المسلمین «مهدی الهی‌فرد» مدرس این دوره، به بررسی تکنیک‌های نوین روایتگری و چگونگی تبدیل وقایع تاریخی به داستان‌های اثرگذار پرداخت و بر ضرورت حفظ روح حماسی در نوشتار تأکید کرد.

قدم کانونی برای گسترش فرهنگ مطالعه

کارگاه تربیت مربی کتابخوانی کودک و نوجوان با هدف توانمندسازی مربیان و ترویج فرهنگ مطالعه در میان نسل آینده، با همکاری اداره کل کانون پرورش فکری و دانشکده علوم انسانی دانشگاه فرهنگیان برگزار شد

همزمان با هفته کتاب و کتاب‌خوانی، کارگاه تربیت مربی کتابخوانی کودک و نوجوان با هدف توانمندسازی مربیان و ترویج فرهنگ مطالعه در میان نسل آینده، با همکاری اداره‌کل کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان خراسان شمالی و دانشکده علوم انسانی دانشگاه فرهنگیان استان در مرکز فرهنگی‌هنری شماره ۳ بجنورد برگزار شد و راهکارهای ترویج مطالعه در میان کودکان و نوجوانان را بررسی کرد. به گزارش روابط عمومی اداره‌کل کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان خراسان شمالی، این کارگاه با حضور نرگس برهمند، معاون فرهنگی و اجرایی اداره‌کل کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان خراسان شمالی، شاعر و نویسنده، برگزار شد و شرکت‌کنندگان با مباحث تخصصی در حوزه ادبیات کودک و نوجوان و شیوه‌های ترویج کتاب‌خوانی آشنا شدند.

در این نشست، ابتدا درباره ادبیات کودک در جهان و ایران و جایگاه آن در رشد فکری و فرهنگی کودکان و نوجوانان گفت‌وگو شد، سپس شیوه‌های کتابخوانی متناسب با گروه‌های سنی مختلف، ویژگی‌های هر گروه سنی و معیارهای انتخاب کتاب مناسب برای مخاطبان کودک و نوجوان مورد بررسی قرار گرفت. از دیگر محورهای این کارگاه، آشنایی با چگونگی تشکیل باشگاه‌های کتابخوانی و شیوه راه‌اندازی و فعالیت این باشگاه‌ها در مدارس بود؛ موضوعی که با هدف ایجاد فرصت‌های مشارکت‌محور برای ترویج مطالعه و تقویت ارتباط کودکان و نوجوانان با کتاب مطرح شد. در پایان این نشست، بر تداوم همکاری‌های مشترک کانون پرورش فکری و دانشگاه فرهنگیان تأکید و مقرر شد در ادامه این برنامه، کارگاه‌های عملی با هدف ارتقای مهارت‌های شرکت‌کنندگان در حوزه کتابخوانی و راه‌اندازی باشگاه‌های کتابخوانی برگزار شود. این کارگاه در راستای گسترش فرهنگ مطالعه، تربیت مربیان توانمند و ایجاد زمینه‌های مؤثر برای انس کودکان و نوجوانان با کتاب شکل گرفت.

در ویژه‌برنامه «دوپنجره» اتفاق می افتد؛

فرصتی برای گفت‌وگوی مستقیم با نویسندگان و منتقدان

ویژه‌برنامه «دوپنجره» با حضور اعضای نوجوان کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان، نویسندگان و منتقدان ادبی، از دیروز آغاز شد و تا چهارم آذر ۱۴۰۵ به‌صورت برخط برگزار می‌شود. این برنامه با هدف ترویج فرهنگ کتابخوانی، آشنایی نوجوانان با آثار داستانی و فراهم کردن فرصتی برای گفت‌وگوی مستقیم با نویسندگان و منتقدان برگزار خواهد شد. در این ویژه‌برنامه چهارروزه که ساعت ۱۴ برگزار می شود، کتاب «دروازه مردگان» نوشته حمیدرضا شاه‌آبادی روز یک‌شنبه بررسی شد و کتاب «تعطیلات در پشت بام» نوشته ریحانه مولوی روز دوشنبه دوم آذر، کتاب «اسپاگتی با سس قرمز» نوشته هادی حکیمیان روز سه‌شنبه سوم آذر و کتاب «غوص عمیق» نوشته جمشید خانیان روز چهارشنبه چهارم آذر معرفی و بررسی می‌شود. در نشست‌های «دوپنجره»، اعضای نوجوان کانون فرصت خواهند داشت ضمن آشنایی بیشتر با آثار داستانی، دیدگاه‌ها و پرسش‌های خود را با نویسندگان و منتقدان در میان بگذارند.